

[Oluf Pedersen.]

Det er altsaa Rigsdagen, der raader for, hvorledes Retsplejen skal ordnes. Det er ikke noget, Højesteret skal afgøre — den er jo end ikke grundlovshjemlet, men et almindeligt Lovprodukt.

Domstolenes Forhold skal dog ifølge § 71 ordnes saaledes, at Dommerne ikke kan afsættes eller forflyttes efter Regeringens Forgødtbefindende, bortset fra Omordning af Domstolene. Afskedigelse ved det 65de Aar kan kun ske, naar det ikke medfører Tab af Indtægter. Ligger heri, at Dommerne skal udnævnes paa Livstid, eller kan de udnævnes paa Aaremaal? Dette mener jeg, Rigsdagen maa skønne over. I den grundlovgivende Rigsforsamling hævdede Grundtvig, at det var Retsplejens Uafhængighed og ikke Dommernes personlige Interesser, det gjaldt, og de burde ikke være sikret ved en kollegialvenlig Behandling. Det kan jo dog høre sammen.

Efter min Opfattelse er det foreliggende Lovforslag med de bebudede Ændringer ikke oplagt grundlovsstridigt, men det burde være klart grundlovmæssigt. Noget andet er, om Lovforslaget selv med de senere foreslaaede Ændringer er et godt Lovforslag, om alle dets Bestemmelser er paakrævede og til Gavn for Rets sikkerheden. Dette bør drøftes rent sagligt, uden at det udarter til lidenskabelig Strid. Det er jo ganske klart, at der bag Ændringer i Retsplejeloven helst skal staa en nogenlunde enig Rigsdag.

Lovforslaget angaar to Spørgsmaal, som ikke har noget med hinanden at gøre. For det første Spørgsmaalet om Sagers Genoptagelse. Jeg vil tro, at der er Sager, som bør genoptages, til Trods for at den Dommer, som har dømt, kan have personlig Interesse i, at det ikke sker. Derfor bør det, mener jeg, ikke være ham, som træffer Afgørelsen. Helt kan Uret vel ikke undgaas, men derfor skal vi alligevel her som paa det sociale Omraade gøre vort bedste for, at Retfærdigheden kan ske Fyldest. Jeg ser da ogsaa, at Professor Hurwitz foreslaar et Nævn, bestaaende af tre Jurister og to Lægmand, men ingen Dommer fra andre Retter, til at afgøre, om en Sag bør genoptages. Afgørelsen sker efter min Opfattelse naturligt ved et Nævn og ikke, som foreslaaet, ved en Ret.

Derimod bør Spørgsmaal om Dommernes eventuelle Overtrædelse af Retsplejeloven afgøres af en Ret, og ud fra, hvad der om enkelte Sagers Behandling er op-

lyst, vil jeg mene, at en særlig Appelret er paakrævet, selv om jeg ikke kan tiltræde Forslaget, hverken hvad angaar Appelrettens Sammensætning eller dens Beføjelse. For det første kunde jeg ønske den sammensat saaledes, at der ogsaa kom Lægmand, Domsmænd, med. Det overrasker mig for øvrigt, at den højtærede Justitsminister ikke har stillet Ændringsforslag herom i Udsigt, saaledes som jeg mener, det er bebudet i den Pjece, der er udsendt som Særtryk af „Juristen“. Jeg vil mene, at skal der være Domsmænd, bør det naturligvis ordnes saadan, at det ikke bliver tvungent Ombud, og at dette Arbejde i Modsætning til nu bliver rimeligt betalt.

For det andet, at de egentlige faste Dommere ved Appelretten udnævnes enten paa Livstid eller paa Aaremaal uden Adgang til Genudnævnelse, saadan som ogsaa det ærede Medlem Hr. Steen var inde paa i Gaar.

I øvrigt er jeg enig i, at Dommernes „Ben“ burde afskaffes, saadan at det ikke kunde hævdes, at der var specielle Interesser fra Dommernes Side forbundet med at være gode Venner med Regeringen, dem, der uddeler „Benene“.

For det tredje mener jeg, at de af Appelretten afsagte Domme skulde være appellable til Højesteret. Selv en Bøde, mener jeg, kan krænke en Dommer dybt, og jeg tror ikke, det vilde svække Appelrettens Betydning, selv om der altid var Adgang til Appel.

Vi kan altsaa fra vor Side principielt tiltræde baade et Nævn til Afgørelse af Sagers Genoptagelse og en Appelret til Paadømmelse af eventuelle Dommerforseelser, men ikke den Udformning, som Forslaget har, og jeg synes ikke, at man kan paalægge Rigsadvokaten at rejse Sag, undtagen hvor han finder gyldig Grund dertil. Urimelige Sager bør ikke genoptages, Sager, som rejses af en Kværlant. Vi skal ikke gøre Dommerhvervet umuligt ved at kæle for Kværlanter, men aabenbare Fejl bør der raades Bod paa. Vi kan saaledes anbefale Forslaget til velvillig Behandling og Ændring paa vigtige Omraader, dels at der sker en Adskillelse, saaledes at der bliver et Nævn, der skal afgøre Sagers Genoptagelse, og oprettes en Appelret til Paadømmelse af Dommerforseelser, men at der i denne Appelret kommer læge Medlemmer, og at Appelretten faar en Udformning, saa den bliver uafhængig af Administrationen, dernæst at der gives Adgang til Appel til Højesteret, og endelig at der